

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **D. P. H.**, zast. Mgr. Nad'ou Smetanovou, advokátkou se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2016, č. j. CPR-8286-7/ČJ-2016-930310-V242, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2016, č. j. 2 A 81/2016 – 17,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba, v níž se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2016, č. j. CPR-8286-7/ČJ-2016-930310-V242 (dále jen „druhostupňové rozhodnutí“). Druhostupňovým rozhodnutím bylo k odvolání stěžovatele dle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v rozhodném znění (dále jen „správní řád“), změněno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 3. 2. 2016, č. j. KRPA-265902-76/ČJ-2014-000022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) ve věci jeho správního vyhoštění. Změna se týkala snížení doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie,

a to ze dvou let na šest měsíců. Ve zbylé části bylo prvostupňové rozhodnutí žalovaným potvrzeno.

[2] Prvostupňovým rozhodnutím bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce dvou let.

[3] Městský soud ze spisu ověřil, že rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 27. 3. 2014 bylo stěžovateli zrušeno povolení k trvalému pobytu na území, které nabylo právní moci dne 17. 4. 2014 a vydán výjezdní příkaz na 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 2. 4. 2014 do místa výkonu trestu (Věznice Horní Slavkov). Stěžovatel byl pravomocně odsouzen pro spáchání zločinu vydírání dle § 175 odst. 1 a odst. 2 písm. a) trestního zákoníku a zvláště závažného zločinu zbavení osobní svobody dle § 170 odst. 1 a odst. 2 písm. a) trestního zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na pět let a šest měsíců. Odvolání proti rozhodnutí o zrušení jeho trvalého pobytu spolu s žádostí o prominutí zmeškání lhůty podal až dne 18. 6. 2014 po podmíněném propuštění z výkonu trestu. Podané odvolání bylo rozhodnutím odvolacího správního orgánu (Komisí pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců) ze dne 2. 11. 2015, č. j. MV-108403-4/SO-2015 zamítnuto pro opožděnost. Stěžovateli byl po propuštění z výkonu trestu (dne 3. 6. 2014), vydán dne 4. 6. 2014 nový výjezdní příkaz k opuštění území, platný do 18. 6. 2014, který však stěžovatel nerealizoval.

[4] Soud konstatoval, že skutečnosti týkající se řízení o správním vyhoštění se dle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), posuzují ke dni vydání napadeného rozhodnutí, tedy ke dni 26. 9. 2016, a pouze v rozsahu žalobních bodů, kterými stěžovatel toto rozhodnutí v žalobě napadl.

[5] Soud nemá jakékoliv oprávnění posuzovat zákonnost postupu jiného správního orgánu (Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky a Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců) v jiném správním řízení, a to ani jako předběžnou otázku. Rozhodnutí o pobytovém oprávnění stěžovatele je rozhodnutím jiného správního orgánu, vydané v jiném řízení, než je posuzované řízení, ve kterém bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění z území. Nezákonného postupu těchto orgánů se stěžovatel mohl domáhat pouze v řízení vedeném proti rozhodnutím těchto orgánů. Námitky napadající postup správních orgánů v jeho pobytové věci, proto soud projednat nemohl.

[6] Žalobě ze dne 2. 11. 2015 na zrušení rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“) ve věci opožděného odvolání proti rozhodnutím o neprominutí zmeškání lhůty a zrušení stěžovatelova trvalého pobytu, která je u městského soudu evidována pod sp. zn. 10 A 198/2015, nebyl přiznán odkladný účinek, a tudíž nemá za následek fikci oprávněnosti stěžovatelova pobytu na území dle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

[7] Námitku nezákonnosti výjezdního příkazu soud zamítl. Výjezdní příkaz ze dne 27. 3. 2014 byl stěžovateli uložen rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky dle § 50 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a to na 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 17. 4. 2014, poslední den k vycestování stěžovatele z území byl tedy 17. 5. 2014. I když z důvodu výkonu trestu nemohl stěžovatel tento výjezdní příkaz realizovat, je nepochybné, že lhůta ve výjezdním příkazu stanovená uplynula již během výkonu jeho trestu. Žalovanému poté, kdy byl stěžovatel z výkonu trestu propuštěn, nic nebránilo dle § 50 zákona o pobytu cizinců opětovně udělit nový výjezdní příkaz k opuštění

pokračování

území České republiky, s platností od 5. 6. do 18. 6. 2014. Tvrzení, dle kterého byl tento nový výjezdní příkaz v rozporu s rozhodnutím ze dne 27. 3. 2014, nemá oporu ve spisovém materiálu.

[8] Nedůvodnou soud shledal i námitku směřující do nesprávně zjištěného skutkového stavu. Ze zjištěného skutkového stavu je totiž nepochybné, že stěžovatel pobýval na území České republiky neoprávněně. Poté, co byl dne 3. 6. 2014 propuštěn z výkonu trestu, byl stěžovateli udělen výjezdní příkaz, platný od 5. 6. do 18. 6. 2014, který však nerealizoval. Od 19. 6. 2014 již na území pobýval bez jakéhokoliv oprávnění v rozporu s § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců, a to až do doby svého zajištění dne 8. 7. 2014.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[9] Proti rozsudku městského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[10] Nesouhlasí se závěrem, dle kterého měl od 19. 6. 2014 do 8. 7. 2014 na území České republiky pobývat bez platného oprávnění k pobytu. Městský soud se otázkou jeho neoprávněného pobytu vůbec nezabýval, a proto stěžovatel považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný. Skutečnost, že stěžovatel tuto námitku řádně a srozumitelně v žalobě popsal, vyplývá mj. i z hodnocení skutkového stavu, provedeného městským soudem v odůvodnění napadeného rozsudku.

[11] Stěžovatel podrobně popisuje průběh řízení ve věci zrušení jeho povolení k trvalému pobytu. Namítá, že rozhodnutí Komise, kterým mu nebylo prominuto zmeškání lhůty k podání odvolání, je v rozporu se zákonem. Komise byla povinna se obsahem odvolání zabývat, protože stěžovatel podal své odvolání včas. Usnesení o neprominutí zmeškání odvolací lhůty bylo stěžovateli doručeno do datové schránky jeho zástupce dne 9. 8. 2014, odvolání podal dne 21. 8. 2014, tj. dvanáctý den po doručení usnesení. Tato skutečnost byla v řízení před městským soudem prokázána, neboť doručenka k tomuto usnesení je součástí spisového materiálu.

[12] Uvedené rozhodnutí přímo předurčuje rozhodnutí o odvolání do meritorního rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu. Komise se však věcnými námitkami uvedenými v odvolání nezabývala. O žalobě podané stěžovatelem proti rozhodnutím Komise ve věci jeho pobytu, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 198/2005, nebylo ke dni podání kasační stížnosti, resp. jejího doplnění, rozhodnuto.

[13] S ohledem na to, že soud nemůže nahrazovat rozhodovací činnost správních orgánů, je jediným prostředkem k odstranění nastalé nezákonnosti, zrušení obou rozhodnutí Komise ve věci jeho pobytového statusu. Stěžovatel v průběhu celého řízení vedeného před správními orgány, jakož i v rámci řízení o žalobě uváděl, že jeho pobytová situace není postavena najisto. Jinými slovy otázka oprávněnosti, resp. neoprávněnosti jeho pobytu na území, měla být v rámci řízení o správním vyhoštění otázkou předběžnou.

[14] Městský soud se však touto námitkou v napadeném rozsudku nezabýval. S jeho názorem, že není v jeho pravomoci v tomto řízení zabývat se zákonností rozhodnutí správních orgánů v jiném řízení, stěžovatel nesouhlasí. Žalovaný i městský soud disponovali důkazy prokazujícími, že stěžovatel své odvolání podal včas.

[15] Rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný, neboť stěžovní námitku stěžovatele soud řádně nevypořádal. Nepřiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí Komise nemůže mít vliv na posuzovanou věc. Rozhodnutí ve věci pobytu stěžovatele a rozhodnutí ve věci jeho

vyhoštění spolu věcně souvisejí. Nastalá nezákonnost je natolik markantní, že nemůže být ve věci tohoto řízení nadále prohlubována.

[16] Nad rámec výše uvedeného stěžovatel uvádí, že správní orgány neposoudily přiměřenost napadeného rozhodnutí dle § 174a zákona pobytu cizinců a postupovaly v rozporu s § 2 odst. 4 správního řádu. Stěžovatel je přesvědčen, že správní orgány musí posuzovat i závažnost a druh údajného protiprávního jednání cizince, což mimo jiné znamená posoudit, jestli skutečně došlo k protiprávnímu jednání cizince. Ze spisového materiálu je zřejmé, že jednání stěžovatele bylo jako protiprávní vyhodnoceno až poté, co Komise nezákonně zamítla jeho odvolání jako opožděné. Tyto okolnosti měly správní orgány a městský soud při vydání svých rozhodnutí řádně zohlednit.

[17] Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[18] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[19] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátkou ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[20] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou, ke které jsou správní soudy povinny přihlížet i bez námítky, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský (městský) soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[21] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku stěžovatel spatřoval v pomnutí jeho námitek směřujících do nezákonnosti řízení a rozhodnutí Komise ve věci zrušení jeho pobytového oprávnění. Z obsahu odůvodnění městského soudu (zejména str. 5 a 6) je zcela zřejmé, že městský soud uvedené námítky nepominul. Dle jeho závěrů se však věcným posouzením těchto námitek v projednávané věci zabývat nemohl. Tuto úvahu městský soud řádně odůvodnil, ostatně s jeho závěry stěžovatel věcně v kasační stížnosti polemizuje, což by v případě opomenutí těchto námitek nebylo možné. Nesouhlas stěžovatele s posouzením městského soudu nemá sám o sobě za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[22] Veškerá kritéria přezkoumatelnosti rozhodnutí městského soudu splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o dostatek důvodů.

[23] Stěžovatel nedůvodně vytkl městskému soudu, že věcně neposoudil námitku zákonnosti rozhodnutí Komise o opožděnosti jeho odvolání do rozhodnutí o nepromnutí zmeškání odvolací lhůty proti meritornímu rozhodnutí ve věci zrušení jeho pobytu, ze které stěžovatel dovozoval oprávněnost svého pobytu, resp. skutečnost, že jeho pobytový status není vyřešen. Posouzení správního rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu a správního řízení, které mu předcházelo, není předmětem tohoto řízení o kasační stížnosti a ani nebylo předmětem řízení o žalobě před městským soudem. Městský soud nepochybil, pokud uzavřel, že nebyl oprávněn

pokračování

přezkoumat případné vady řízení o zrušení trvalého pobytu stěžovatele, protože se jednalo o zcela jiné řízení.

[24] Právní názor městského soudu je v souladu s dlouhodobou judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle které v řízení o přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění nelze podrobit přezkumu předcházející rozhodnutí ve věci pobytu (blíže viz např. rozsudky ze dne 30. 4. 2012, č. j. 4 As 5/2012 – 22, ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 – 45). I přes vzájemnou obsahovou návaznost se tato rozhodnutí vyznačují odlišným předmětem a obsahem, řízení jsou vedena na základě jiných právních norem a jejich výsledkem je vydání dvou různých správních rozhodnutí, přičemž každé z nich je samostatně přezkoumatelné ve správním soudnictví (podle § 65 odst. 1 s. ř. s.).

[25] Ostatně stěžovatel obě žalobní řízení také sám vyvolal, což jen podporuje výše uvedené závěry. Pokud by byl městský soud povinen v řízení o vyhoštění přezkoumávat pobytová rozhodnutí jako rozhodnutí podkladová, či otázku jejich zákonnost považovat za otázku předběžnou, postrádal by soudní přezkum rozhodnutí ve věci zrušení pobytového oprávnění cizince jakýkoliv význam.

[26] Existence, resp. právní moc rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu je samozřejmě relevantní pro posuzovanou věc, neboť bez takového rozhodnutí by nebyly splněny podmínky pro správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců (tedy konkrétně podmínky, že cizinec pobývá na území „bez platného oprávnění k pobytu“). Městský soud postupoval správně, když vycházel ze správního spisu, ve kterém jsou založena pravomocná rozhodnutí o zrušení stěžovatelova trvalého pobytu.

[27] Pro posouzení neoprávněnosti pobytu jako podmínky pro vyhoštění postačuje, pokud je ze správního spisu zřejmé, že takové rozhodnutí existuje a bylo stěžovateli doručeno, resp. nabylo právní moci nejpozději ke dni vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Soud je při posuzování žaloby povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 s. ř. s.). Pro případ, že by stěžovatel v soudním řízení vedeném u městského soudu pod. sp. zn. 10 A 198/2005 uspěl, tj. rozhodnutí ve věci jeho trvalého pobytu by byla soudem pro nezákonnost zrušena a věc vrácena správnímu orgánu k dalšímu řízení, obsahuje správní řád vlastní mechanismy, na základě kterých se stěžovatel může domoci zrušení rozhodnutí ve věci jeho vyhoštění. Dokud však existuje pravomocné rozhodnutí o zrušení jeho trvalého pobytu, hledí se na toto rozhodnutí v souladu se zásadou presumpce platnosti a správnosti správních aktů, jako na rozhodnutí platné, správné a právně závazné. Tato zásada slouží k tomu, aby vydané správní akty, zejména v podobě správních rozhodnutí, byly respektovány, a to až do doby, než budou případně pravomocně zrušeny nebo nahrazeny akty jinými.

[28] Námitku nesprávně posouzeného protiprávního jednání stěžovatele soud nesdílí. Ze spisu je nepochybné, že dne 8. 7. 2014, kdy byl stěžovatel při pobytové kontrole v Praze kontrolován hlídkou Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Karlín, stěžovatel pobýval na území České republiky bez jakéhokoliv platného pobytového oprávnění, tj. neoprávněně. Poté, co byl dne 3. 6. 2014 propuštěn z výkonu trestu, mu byl udělen výjezdní příkaz, platný od 5. 6. do 18. 6. 2014, který však nerespektoval a z území nevycestoval. Od 19. 6. 2014 již proto na území pobýval v rozporu s § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců bez jakéhokoliv oprávnění.

[29] S ohledem na uvedené dospěl soud k závěru, že kasační námitky jsou nedůvodné.

IV. Závěr

[30] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[31] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterých nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2017

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu